

Dom, naar den efter en eensartet Maalestok afholdes af duelige fremnede Examinatorer, der ifølge Sagens Natur maae lægge Hovedvægten paa en selvstændig Dpfattelse og Tilsegnelse af Hovedpunkterne og Grundsaetningerne i Examensfagene, end naar den afholdes paa mange Steder af forskjellige Examinatorer, der kun have det Fællespræg, at de hver for sig iforveien kjende de Elevers Standpunkt, som de skulle prøve, og ere mere eller mindre interesserede i Provens Udfald; men Universitetsproven vil desuden blive en ikke lidet virksommere Control med Skolernes Virksomhed og Standpunkt, saavel de offentlige som de private Skolers, end den, som paa anden Maade have eller kan tænkes tilveiebragt.

ad 4.

Opretholdelsen af den polytechniske Lærestanstalt som et selvstændigt Institut, samtidig med at der ved Universitetet have et matematisk-naturvidenskabeligt Facultet, der tilbeels bestaaer af de samme Lærere, synes ikke at medføre Fordele, der kunne veie op mod Manglerne, der ere forbundne med Adskillelsen. Bore indskrænkede Midler og vort begrænsede Antal af personlige Kræfter indeholde en Dpfordring til at samle, hvad der fornødt kan forenes; at man under større Forhold foretrækker at dele istedetfor at samle, kan være ganske naturligt og rigtigt, men deraf følger paa ingen Maade, at samme Fremgangsmaade er hensigtsmæssig i vort lille Land. Underviisningen ved den polytechniske Anstalt har i alt Væsentligt samme videnskabelige Præg som Underviisningen ved Universitetet, og naar man i sin Tid bestemte sig til et særligt Institut, var dette vistnok fornemmelig begrundet i, at de matematiske og naturvidenskabelige Fag dengang indtog en meget underordnet Stilling ved Universitetet, og at man tænkte sig Lærestaaen ved den nye Anstalt

mere praktisk og derfor til denne knyttede Værksteder, der senere ere nedlagte, fordi Erfaringen viste, at de kun lidet svarede til Forudsætningen. At de polytechniske Elever som Studenter faae Afgang til Universitetets Goder og Hjælpemidler, synes ogsaa i alle Henseender tidsvarende.

Et Mindretal (Sagd) har dog ikke ubetinget kunnet tiltræde disse Anskuelser, idet han vel anerkjender Uvilligheden af en Omordning af Forholdene ved den polytechniske Lærestanstalt, men mener, at denne Omordning væsentlig bør foretages i praktisk Retning. Han tør derfor ikke tilraade Lærestanstaltens Nedlæggelse, forinden det viser sig, at den fremtidige Plan for Underviisningen saavel ved de lærde Skoler som ved Universitetet er skiftet til at fremme de Formaal, som søges opnaaede gennem den polytechniske Lærestanstalt. I Genhold hertil forbeholder han sig at stille Forslag om, at Punkt 4 i Beslutningen udgaaer.

ad 5.

Tanken om Examenscommissioner til Afholdelse af de egentlige Embedsprøver ved Universitetet er i de senere Aar oftere forhandlet, saavel i som udenfor Rigsdagen, og for den theologiske Examens Bedkommende er den dertil nødvendige Bevilling gjentagne Gange vedtagen paa Finansloven og bifaldet af Kirke- og Underviisningsministeren. Det synes ogsaa mere og mere at opgaae for den almindelige Bevidsthed, at Foranstaltningen vil medføre Fordele, saavel for Videnskabeligheden og Lærervirksomheden ved Universitetet som for de Candidater, der ved Prøverne skulle godtgjøre at være i Besiddelse af den Kundskabsmæssige og almindelige videnskabelige Indsigt, som Staten maa ansee nødvendig eller ønskelig hos Mænd, der senere skulle indtage de vigtigere offentlige Embedsstillinger.